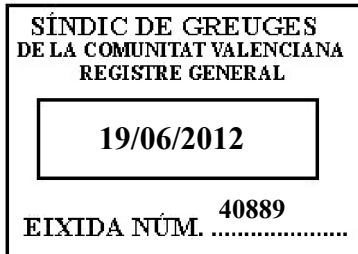

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació
Hble. Sra. Consellera
Av. Campanar,32
VALENCIA - 46015 (València)

=====
Ref. queixa núm. 105443
=====

Assumpte: educació en valencià.

Hble. Sra.,

Vam rebre en esta institució sengles escrits de queixa signat pel Sr. (...) que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposava els fets i les consideracions següents:

- "Que les xifres i dades a què es referix este escrit provenen de la informació de matriculació oficial publicada per la pròpia Conselleria d'Educació en el seu Informe Anual de Matriculació.
- Que l'objecte d'este escrit és posar de manifest la situació per la qual dels 138.223 alumnes que estudien en valencià a l'escola primària (en PEV o PIL), només 58.626 poden continuar els seus estudis en valencià a l'Educació Secundària Obligatòria. Per tant, hi ha 79.697 alumnes que han estudiat en valencià en Primària, i que no han tingut la possibilitat d'escollir esta opció en l'ESO, atés que el centre adscrit no oferix l'educació en Programa d'Ensenyament en Valencià o no oferix suficients places per a la demanda preexistent en Primària.
- Que esta situació es repeteix curs rere curs i determina que milers d'alumnes de la nostra Comunitat no pugen optar a estudiar en la nostra llengua, en una etapa d'educació obligatòria.
- Que la Conselleria, com a administració especialment encarregada de vetlar pels drets dels alumnes i de fer real i efectiu l'article sisè de l'Estatut, no oferix ni planifica adequadament l'organització del personal ni dels recursos, per tal de possibilitar que els alumnes que venien d'estudiar en línies en valencià tinguen almenys l'opció de continuar, racionalment, amb el Programa d'Ensenyament escollit en Primària en el seu pas a la Secundària, i que

"(...) aquesta actuació administrativa suposa la vulneració del dret a estudiar en valencià de conformitat amb l'article sisè de l'Estatut, atés que impossibilita que més de la meitat dels

alumnes que han estudiat en Primària en valencià puguen continuar fent-ho en el seu pas a la Secundària”.

- Que del total de 711 centres de Secundària, entre públics i concertats, que hi ha a la Comunitat Valenciana, només 300 centres ofereixen programes d'ensenyament en valencià, una xifra que representa tan sols el 42% del total.
- Que l'actual normativa no preveu la catalogació lingüística de les places docents en Secundària a diferència del que ocorre en l'etapa de Primària.

Això determina que, malgrat que formalment al 42% dels centres s'ofereix l'Ensenyament Secundari Obligatori en Programa d'Ensenyament en Valencià, a la pràctica s'evidencien múltiples incidències i disfuncions. Ja que la normativa no garanteix que tot i haver escollit i aconseguit matricular-se en valencià, el professor/a impartisca efectivament la classe en aquesta llengua atés que no es troba catalogat lingüísticament el seu lloc de treball”.

En considerar que les queixes reunien els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, van ser admeses, i li'n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la llei esmentada a la Conselleria d'Educació a fi de contrastar les al·legacions formulades per les persones interessades, i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit, i concretament si la manca d'oferta per centres indicada i la falta de catalogació lingüística de les places de treball dels professors i professores de Secundària eren la causa d'esta situació.

La comunicació rebuda de la, aleshores, Conselleria d'Educació donava compte del següent:

1. D'acord amb les dades oficials de la Conselleria d'Educació corresponents al curs 2009-10 són 148.403 alumnes els matriculats en Educació Infantil, Primària que tenen el valencià com a llengua majoritària de la instrucció (en PIL, Programa d'Immersion Lingüística i en PEV, Programa d'Ensenyament en Valencià), distribuïts en 765 centres.

2. Pel que respecta a l'Educació Secundària i en el mateix període escolar són 63.033 els alumnes matriculats en PEV (Programa d'Ensenyament en Valencià), distribuïts en 301 centres.

3. No podem comparar l'evolució de les dades absolutes de les etapes d'Infantil i Primària amb les de Secundària Obligatoria, tal i com fa la Queixa formulada. I això perquè les etapes d'Infantil i Primària abasten un total de 9 nivells i la d'ESO només 4. En la gran majoria de casos, cal que una promoció d'alumnes complete eixos 9 nivells d'Infantil i Primària per poder generar-ne una de Secundària; per tant el ritme de creixement no pot ser de cap manera el mateix. Només quan l'ensenyament en valencià en un centre de Primària aplega a 6é podem comparar el creixement d'alumnat que genera en Secundària amb el que té en Infantil. També hi ha la qüestió de l'abandonament de l'ESO de part de l'alumnat quan arriba als 16 anys, cosa que contribueix al fet que la xifra siga menor.

4. És absolutament errònia l'afirmació que “79.697 alumnes que han estudiat en valencià en Primària (...) no han tingut la possibilitat d'escollir esta opció en l'ESO”, i això perquè segons la normativa actual en vigor, els programes d'Ensenyament en Valencià i d'Immersion Lingüística començats en les etapes d'Infantil i Primària,

continuen de manera coherent en el Programa d'Ensenyament en Valencià en l'etapa de l'Educació Secundària Obligatòria. Per esta raó, en arribar el procés d'admissió d'alumnes, en el cas concret dels alumnes que cursaran l'etapa de Secundària, les famílies tornen a tindre l'opció de triar la modalitat lingüística preferida perquè els seus fills i filles continuen els estudis.

5. Cal considerar també que hi ha molts més centres d'Infantil i Primària que de Secundària. Generalment, un centre de Secundària Obligatòria en té diversos de Primària adscrits. Per la qual cosa el creixement de centres de Secundària no pot comparar-se al mateix nivell que el de centres de Primària. No obstant, percentualment i pel que fa a dades absolutes dins de cada etapa, el creixement de l'ensenyament en valencià en Educació Secundària no ha sigut menor que en Infantil i Primària.

	Curs 95/96	Curs 09/10	Diferència	% aprox.
Centres Infantil i Primària	559	765	206	37
Centres ESO	99	301	202	207
Alumnes Infantil i Primària	63.790	148.403	84.613	133
Alumnes ESO	10.487	63.033	52.546	501

6.

Pel que respecta a la catalogació lingüística de les places docents en Educació Secundària, la Conselleria d'Educació preveu la continuïtat dels Programes d'Educació Bilingüe en Secundària, Batxillerat, Cicles Formatius i Ensenyaments Artístics. En esta línia de treball s'emmarca el fet que des de l'any 2002 es sol·licita en les proves d'accés a la funció pública docent el que es denomina el *requisit lingüístic*, prova amb la qual es garanteix que el professorat ha adquirit uns coneixements de valencià que li permeten afrontar la tasca diària amb garanties. El citat requisit també es té en compte en les convocatòries de comissió de servicis i en els concursos de trasllats.

En la mateixa línia, des de l'any 1997, tots els llocs de treball d'Educació, Infantil, Primària i del primer cicle d'Educació Secundària Obligatòria es van catalogar com a bilingües, de tal manera que queda garantida la demanda d'Alumnat que sol·licita escolaritzar-se en valencià en estes etapes educatives.

Per una altra banda, la Conselleria d'Educació realitza la formació adient per al professorat, per tal de garantir la seua capacitat en valencià. A fi de facilitar al professorat els coneixements de valencià requerits per la llei, la direcció general d'Ordenació i Centres Docents convoca tots els anys una sèrie de cursos dins del Pla de Formació Lingüísticotècnica en Valencià del Professorat no Universitari, destinats a atendre les necessitats de formació en valencià del professorat de la Comunitat Valenciana amb una gran aflluència de docents i on tota la demanda és atesa.

A més, la majoria del professorat que assisteix als citats cursos són professors i professores d'Educació Secundària d'àrees no lingüístiques, cosa que els garanteix la competència suficient com per a poder donar continuïtat als Programes d'Ensenyament en Valencià en esta etapa educativa.

La comunicació rebuda de l'administració va ser traslladada als interessats, a l'objecte que formularen les al·legacions que estimaren escaients, i així ho van fer, i van ratificar el seu escrit inicial de queixa, en el següent sentit:

“PRIMERA: Que l’Informe de Conselleria és contradiu a si mateixa quan afirma que “No podem comparar l’evolució de les dades absolutes de les etapes d’Infantil i Primària amb les de Secundària Obligatòria”, per a després afirmar que “Només quan l’ensenyament en Valencià en un centre de Primària aplega a sisè podem comparar el creixement d’alumnat que genera en Secundària amb el que té en Infantil”.

Per tant, la Conselleria es limita a afirmar que les dades que consten a la Queixa no son certes, però no ofereix les dades que segons la pròpia Conselleria si que son comparables, es a dir, la xifra total d’alumnes que es matriculen en valencià en sisè de Primària i la xifra total d’alumnes que es matriculen en valencià en primer de Secundària donat que ambdues etapes son d’ensenyament obligatori i per tant no es dona el supòsit que contempla la Conselleria en relació a l’abandonament de l’ensenyament per alumnes de 16 anys.

La Conselleria afirma que “En la mateixa línia, des de l’any 1997, tots els llocs de treball d’Educació, Infantil, Primària i del primer cicle d’Educació Secundària Obligatòria es van catalogar com a bilingües, de tal manera que queda garantida la demanda d’Alumnat que sol·licita escolaritzar-se en valencià en estes etapes educatives”.

Al respecte d’aquesta afirmació, s’ha d’al·legar que a sensu contrari, cal entendre que com que a segon cicle de Secundària i Batxillerat no es troben catalogades les places, no es garanteix la satisfacció de la demanda d’ensenyament en valencià, donat que la Conselleria entén que la catalogació es el mitjà idoni per a garantir l’ensenyament en valencià.”

I els interessats, també sol·licitaven a la Conselleria que oferira, almenys en 1r de Batxillerat, que les places en valencià foren tantes com alumnes matriculats en 4t d'ESO en valencià.

Tot atenent la petició dels interessats, i per proveir millor, vam sol·licitar a la Conselleria d'Educació una ampliació de l'informe emès, i que fera extensiu el seu dictamen a concretar els següents extrems:

1. Quants centres docents, sostinguts total o parcialment amb fons públics i que imparteixen ESO, batxillerat o Formació professional tenen implantats programes d'educació en valencià.
2. Les previsions existents, si escau, per a acordar la catalogació lingüística de places docents en Educació secundària i Batxillerat.
3. Actuacions dutes a terme per a garantir que el professorat tinga els suficients coneixements per a impartir, efectivament, les classes en esta llengua, com també per a assegurar el dret dels pares a triar el valencià com a llengua vehicular en ESO, Batxiller i Formació professional.
4. Xifra total d'alumnes que estudien PEV o PIL en 6é d'Educació primària.
5. Xifra total d'alumnes que han elegit com a primera o única opció en 1r d'ESO i en 1r de batxillerat el programa d'educació en valencià (PEV/PIL).
6. Xifra total de Centres d'educació primària que estiguen adscrits a centres d'ESO i que tinguen implantats programes d'educació en valencià PEV i/o PIL.

7. Previsions existents per a ampliar l'oferta de places de Programa d'educació en valencià (PEV i/o PIL), i en quants centres està previst obrir línia en valencià.

8. Informe esta institució si als següents centres docents se'ls ha denegat la possibilitat d'obrir línies d'educació en valencià (PEV/PIL) per al curs 2010/2011:

- Sant Cristòfol Màrtir (Picassent)
- 9 d'octubre (Alcasser)
- Paluzie (Catarroja)
- l'Almassil (Mislata)
- L'horta (Paiporta)
- Lluís Vives (Silla)
- Raquel Payà (València)
- Rei En Jaume (Xirivella)
- Ramón i Cajal (Xirivella)
- Blasco Ibáñez (Alzira)
- Antonio Armelles (Castelló)
- Recaredo Centelles (La Vall d'Uixò)
- IES núm. 11 (Vila-real)

Ens vam dirigir una altra vegada a la Conselleria d'Educació, a instàncies del (...), a l'objecte que ens n'ampliara el contingut del seu informe anterior, per tal de proveir millor la resolució que emetrem, atesa la contradicció entre el que ha informat l'Administració educativa i els promotors de les queixes de referència, per la qual cosa li demane que, al més aviat possible, informase sobre el següent:

- Nombre total d'alumnes que estudien PEV i/o PIL, 6é d'Educació Primària en els cursos 2009/2010 i 2010/2011.
- Nombre total d'alumnes que estudien PEV en 1r d'ESO en els cursos 2009/2010 i 2010/2011.
- Nombre total d'alumnes que han elegit PEV com a primera o única opció en 1r d'ESO en els cursos 2009/2010 i 2010/2011.
- Nombre total d'alumnes que estudien en PEV en 1r de Batxillerat en els cursos 2009/2010 i 2010/2011.
- Nombre total d'alumnes que estudien PEV com a primera o única opció en 1r de Batxillerat en els cursos 2009/2010 i 2010/2011.
- Relació completa dels 765 centres d'Educació Infantil i Primària, tot indicant el nombre d'unitats de PEV i PIL en cada centre.
- Relació completa dels 301 centres d'ESO, tot indicant el nombre d'unitats de PEV i PIL oferides en cada centre (cursos 2009/2010 i 2010/2011), nombre d'alumnes que estudien PEV i/o PIL en cada centre (cursos 2009/2010 i 2010/2011), en què caldrà fer constar els centres d'educació primària adscrits a cadascun dels 301 centres d'ESO, i la xifra total d'alumnes matriculats en

PEV i/o PIL en 6é d'Educació Primària en cadascun dels centres adscrits en els cursos 2009/2010 i 2010/2011.

- Previsions existents, si n'hi ha, per a ampliar la catalogació lingüística de les places docents en 2n cicle d'ESO i Batxillerat i si la Conselleria ha previst oferir en 1r d'ESO tantes places en valencià com alumnes matriculats en 6é d'Educació Primària en valencià en els centres adscrits a cada centre d'ESO, i si la Conselleria té previst oferir en 1r de Batxillerat les mateixes places de valencià com d'alumnes matriculats en 4t d'ESO en valencià.

La comunicació rebuda va ser la següent:

1. El nombre total d'alumnes que estudien PEV i/o PIL, 6é d'Educació Primària en els cursos 2009/2010 i 2010/2011, són els detallats a continuació:

2009/2010	2010/2011
14.566 ⁽¹⁾	15.384 ⁽²⁾

⁽¹⁾De éstos, 13.415 están adscritos a IES

⁽²⁾De éstos, 14.329 están adscritos a IES

2. El nombre total d'alumnes que estudien PEV en 1r d'ESO en els cursos 2009/2010 i 2010/2011, són els detallats a continuació:

1. 2009/2010	2. 2010/2011
3. 14.671	4. 15.082

3. El nombre total d'alumnes que han elegit PEV com a primera o única opció en 1r d'ESO en els cursos 2009/2010 i 2010/2011, són els detallats a continuació:

2009/2010	2010/2011
11.336	11.562

4. El nombre total d'alumnes que estudien PEV en 1r de Batxillerat en els cursos 2009/2010 i 2010/2011, són els detallats a continuació:

2009/2010	2010/2011
6.394	6.600

5. El nombre total d'alumnes que han elegit PEV com a primera o única opció en 1r de Batxillerat en els cursos 2009/2010 i 2010/2011, són el detallats a continuació:

2009/2010	2010/2011
7.250	7.557

6. La relació completa dels centres d'Educació Infantil i Primària indicant el nombre d'unitats de PEV/PIL en cada centre, referides al curs 2010, es detalla a l'annex I d'este informe.

7. La relació completa dels centres d'ESO amb el nombre d'unitats de PEV/Pil, així com els centres d'educació Primària adscrits a cadascun d'ells amb la xifra total d'alumnes matriculats en PEV/PIL en 6é d'Educació Primària, tots referits al curs 2009/2010, s'explicita a l'annex II d'este informe.

8. La relació completa dels centres d'ESO amb el nombre d'unitats de PEV/PIL oferides i el nombre d'alumnes que estudien PEV/PIL, així com els centres d'educació Primària adscrits a cadascun d'ells amb la xifra total d'alumnes matriculats en PEV/PIL en 6é d'Educació Primària, tots referits al curs 2010/2011, s'explicita a l'annex III d'este informe.

9. En relació a la previsió d'ampliació de la catalogació lingüística de les places docents en 2n cicle d'ESO, cal dir que a hores d'ara, no existeix cap catalogació lingüística de les esmentades places docents que atenen l'ensenyament secundari.

Pel que fa a la previsió d'oferir en 1r d'ESO tantes places en valencià com alumnes en 6é d'Educació Primària en valencià, el model actual d'adscripcions garanteix per defecte la continuïtat del programa lingüístic dels centres adscrits. Aquesta continuïtat del programa lingüístic prevista no es determina per a l'alumne que pot canviar, si així ho desitja, tant de programa lingüístic com de centre.

En el cas del Batxillerat, la planificació educativa inicial gira al voltant de les seues modalitats, sent l'autonomia organitzativa i pedagògica de cada centre la que determina els programes lingüístics a oferir, basant-se en la demanda de l'alumnat i en els recursos humans disponibles. Esta concreció de l'esmentada planificació defineix el nombre de places de valencià per a 1r de Batxillerat.

Els interessats, a qui vam donar trasllat del nou informe de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, van formular les al·legacions següents:

“La planificació educativa de la Conselleria d'Educació hauria d'oferir la possibilitat d'escollir l'ensenyament en valencià a tots els centres públics i concertats per garantir el manament estatuari del dret a l'ensenyament en valencià a tot l'alumnat que ho desitge. Amb les dades oferides podem veure clarament que l'administració ni ho fa, ni te cap planificació per a fer-ho. Ans al contrari, cada any augmenta el desequilibri amb un descens programat de l'ensenyament en valencià.

Actualment només ofereixen ensenyament en valencià els centres detallats a l'annex I, concretament 765 escoles de Primària d'un total de 1733, les escoles que ofereixen Primària en valencià representen el 44,1% del total, el llistat dels 305 centres de Secundària que ofereixen ensenyament en valencià explicitats a l'annex III, suposen només el 34,6% dels centres de Secundària, d'un total de 881 centres de Secundària (les xifres del total de centres estan extretes del Dossier de premsa 2009/2010 que presenta el Conseller d'Educació a principi de curs i que adjuntem a les al·legacions. Concretament als apartats: *Centros públicos y privados de la Comunidad Valenciana* i Centres en valencià. L'oferta d'ensenyament en valencià per part de l'administració no arriba, després de 25 anys d'aplicació de la Llei d'Ús i Ensenyament en Valencià, ni al 50% dels centres. O el que és el mateix, el 55,9% de les escoles no ofereix cap programa en valencià i, el que és més greu, el 65,4% dels instituts valencians exclou la possibilitat d'escollir el programa PEV i, per tant, el dret a l'ensenyament en valencià. La diferència clau és que des de l'entrada en vigor del nou Estatut d'Autonomia amb la incorporació de l'article 6.2 no s'ha iniciat cap mesura per a corregir la manca d'oferta en el 65,4% dels centres de Secundària.

El resultat és que si en Primària hi ha un total de 448.295 alumnes, només n'estudien en valencià 158.830, pel que representen un 35,4%. De fet, segons les xifres d'alumnat total a Secundària hi ha, al curs 2010/2011, 314.897 alumnes dels quals 63.406 estudien en valencià i que són el 20,1% de l'alumnat. Hi ha una baixada de 15 punts percentuals en el pas de Primària a Secundària. (Les xifres del total d'alumnes estan extretes del Dossier de premsa 2010/2011 que presenta el Conseller d'Educació a principi de curs i que adjuntem a les al·legacions. Concretament als apartats: *Previsión de Alumnado Comunitat Valenciana Enseñanza Pública y Privada* i Alumnat en Valencià Comunitat Valenciana.

En el punt número 1, la Conselleria d'Educació reconeix que 302 alumnes no han tingut l'opció d'escollir ensenyament en valencià per manca de places, ja que segons el punt 1: 15.384 alumnes estaven matriculats en valencià en 6é de Primària i al punt 2 només 15.082 alumnes efectivament s'han matriculat en 1r d'ESO, quan ambdós nivells són obligatoris.

En el punt 3, la Conselleria reconeix a més que només 11.562 alumnes poden efectivament fer la tria d'ensenyament en valencià al full de matrícula dels 15.384 que estudiaven en valencià en Primària. És fonamental entendre que no es pot escollir ensenyament en valencià quan no existeix la possibilitat d'ensenyament en valencià en el 65,4% dels centres de Secundària valencians, el resultat d'aquest fet es gravíssim ja que només el 20,1% de l'alumnat pot fer efectiu el dret a l'ensenyament en valencià. Aquesta dada s'ha de considerar amb l'annex I, és a dir, l'oferta de places en Primària i l'oferta de places en Secundària.

Les dades oferides en l'annex III no són acurades ja que s'haurien de referir al 6é curs 2009/2010 i a 1r d'ESO 2010/2011 per poder comprovar la correlació de l'alumnat. Ja que és l'alumnat que estudia al curs 2009/2010 sisé de Primària el que passa a 1r d'ESO en el curs 2010/2011. Per acabar no dona xifres exactes d'alumnes en 1r d'ESO sinó la suma del total de l'alumnat en el global de totes les unitats en PEV a l'Institut. És a dir, a més de no donar les dades correctament creuades entre 6é de Primària i 1r d'ESO dona xifres globals de tot l'alumnat en Secundària des de 1r d'ESO fins a Batxillerat.

A més, als punts 4 i 5, la Conselleria reconeix que el curs 2009/2010 deixà sense ensenyament en valencià en 1r de Batxillerat a 856 alumnes (7.250 sol·licituds i només 6.394 alumnes matriculats) i, lògicament, han continuat en 2n de Batxillerat sense ensenyament en valencià. A més, el curs 2010/2011 deixà sense ensenyament en valencià en 1r de Batxillerat a 957 alumnes (7.557 sol·licituds i només 6.600 alumnes matriculats). És a dir, que al curs 2010/2011 la Conselleria d'Educació reconeix que es va incomplir el dret a l'ensenyament en valencià, article 6.2 de l'Estatut, per manca de planificació educativa per part de la Conselleria d'Educació, per a 1.813 alumnes entre 1r i 2n de Batxillerat.

El que s'està reconeixent per part de l'Administració amb aquestes dades és que hi ha una planificació de reducció progressiva de l'ensenyament en valencià a mesura que van passant les etapes educatives i aquest fet s'agreuja sobretot en els nivells de Secundària on es passa del 44,15% dels centres de Primària al 34,6% dels centres de Secundària. En cada nivell educatiu l'administració és conscient que s'ofereixen cada cop menys places i que es queden milers d'alumnes fora cada curs causa de la passivitat de la Conselleria competent.

Si a més extrapolem aquestes dades en els darrers 10 anys, donat que de fet un alumne està obligatòriament des de 1r de Primària fins a 4rt d'ESO un mínim de 10 anys, són desenes de milers els alumnes que durant tot el procés s'han quedat sense ensenyament en valencià en un cicle educatiu complet".

Una vegada hem arribat a este punt i conclosa la tramitació ordinària de la queixa, passem a resoldre l'expedient amb les dades que hi consten, per la qual cosa li demane que considere els arguments que li expose a continuació i que constituïxen els fonaments de la Resolució amb què concloem.

L'expedient de referència plateja dues qüestions:

La primera, la denúncia dels promotors de la queixa sobre la impossibilitat que els alumnes que en Educació Primària van optar per programes d'educació en valencià

(PEV O PIL) per poder triar esta opció en ESO, ja que molts centres adscrits no ofereixen l'anomenat PEV, o bé no s'ofereixen suficients places per cobrir la demanda preexistent en Educació Primària.

La segona, la no catalogació lingüística de places docents en ESO a diferència del que si ocorre en educació primària.

En primer lloc, i com a qüestió prèvia, cal assenyalar que l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, aprovat per Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, atribueix a la Generalitat, en el seu article 53, la competència plena per a la regularització i administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, i la possibilitat legal de regular l'ús i ensenyament del valencià.

Estes atribucions estatutàries es materialitzen en distintes transferències i normes pròpies de desenvolupament.

La Generalitat, en compliment del mandat estatutari, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, el preàmbul de la qual assenjala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià i considera l'ensenyament com el vehicle idoni per assolir la plena normalització lingüística i amb la finalitat d'accelerar el procés d'extensió i ús del valencià en l'ensenyament i ajustar els preceptes de la LUEV (especialment els arts. 18 a 24), les disposicions vigents aleshores, va promulgar el decret 74/1984 de 30 de juny sobre aplicació de la llei d'ús i ensenyament del valencià en l'àmbit de l'ensenyament no universitari a la Comunitat Valenciana, Decret que es basa en el principi que el valencià, llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de l'ensenyament, i, determina l'obligatorietat que les dues llengües siguen ensenyades en tots els nivells, modalitats i graus de l'educació no universitària de la nostra comunitat i en tots els centres docents, siguen públics o privats.

El projecte educatiu de la Generalitat s'articula, en definitiva, en funció del mandat estatutari contingut en l'art. 7 de la LUEV, i en l'obligatorietat de la incorporació del valencià en tots els nivells educatius. Però correspon al Govern valencià, i no al Síndic de Greuges determinar la progressivitat de la implantació del valencià en els centres docents a través dels denominats programes d'educació bilingüe o plurilingüe.

El nostre sistema educatiu s'articula en els programes següents:

- Programa d'Ensenyament en Valencià (PEV)
- Programa d'Immersion lingüística (PIL)
- Programa d'Incorporació Progressiva del Valencià (PIP).

Tots tres programes tenen la seua continuïtat en l'etapa de secundària, en el PEV i el PIP, a elecció voluntària.

No obstant, tal i com assenyalen els promotors de les queixes, això no és possible, perquè no en tots els centres públics i concertats es garanteix el mandat estatutari, esmentat amb anterioritat, del dret a un ensenyament en valencià a tot l'alumnat que ho desitja, i amb les dades oferides per la pròpia Conselleria d'Educació es evident l'existència de cert desequilibri de l'oferta de programes d'ensenyament en valencià en

ESO, ja que molts centres adscrits no ofereixen els programes PEV o PIL o no ofereixen suficients places per cobrir la demanda preexistent en Educació Primària.

Altres vegades, el desequilibri o la impossibilitat que els alumnes que van optar, en Educació Primària, per programes d'educació en valencià (PEV o PIL) puguen triar esta opció en ESO, per no estar prevista la catalogació lingüística de places docents en ESO a diferència del que ocorre en Educació Primària.

Una situació idèntica es produeix en batxillerat (sense entrar en una guerra de xifres, ateses les diferències entre les subministrades per l'administració educativa i les dels promotors de la queixa).

En conseqüència, el dret dels alumnes a la continuïtat en ESO i Batxillerat de la modalitat lingüística triada en Educació Primària no sembla garantit, ja que, en molts casos, haurien de cursar l'ESO i el Batxillerat en un programa lingüístic diferent al triat pels seus pares a l'inici de la seua escolarització i s'estaria vulnerant el dret a què l'administració garantisca la continuació de l'escolarització de l'alumnat en el programa en el qual s'estiga matriculat en el centre adscrit.

En conseqüència amb tot el que hem dit i fet una anàlisi de la situació del valencià en tot el sistema educatiu, des d'educació infantil fins l'educació universitària (a partir de les queixes que presenten els ciutadans i les ciutadanes de la Comunitat Valenciana davant del Síndic de Greuges), podem concloure que en l'actualitat els drets lingüístics i, en definitiva, el principi d'igualtat lingüística previst en la Llei, no estan plenament garantits.

L'Estatut d'Autonomia preveu que tots els valencians tenen dret a rebre l'ensenyament del i en valencià, i este principi i a la vista de tot el que s'ha dit, no està garantit en la seua totalitat.

En este sentit també decau la finalitat prevista en la Llei d'Ús i ensenyament del valencià, la qual preveu que al final dels cicles en què es declara obligatòria la incorporació del valencià a l'ensenyament i, qualsevol que haja estat la llengua habitual a l'iniciar els estudis, tots els alumnes han d'estar capacitats per utilitzar, tant oralment com per escrit, les dues llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.

És per això que resulta evident que l'administració ha de procurar dotar els centres docents sostinguts total o parcialment amb fons públics dels mitjans materials i humans que permeten garantir als pares educar als seus fills en valencià.

De conformitat amb tot el que hem dit més amunt i amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta institució, **SUGGERIM** a la **Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació** que, en l'àmbit de les competències que li són pròpies, adopte totes les mesures que siguen necessàries, tot i incloent les pressupostàries, per tal de garantir el dret dels alumnes valencians/es a la continuïtat en ESO i Batxillerat de la modalitat lingüística en valencià seguida en Educació Primària, i que procedisca a fer un estudi de la demanda real i efectiva la qual permeta oferir en ESO tantes places en valencià com alumnes matriculats en 6é d'Educació Primària en valencià als centres d'Educació Primària, a fi de garantir el dret de tots els valencians/es a rebre l'ensenyament del i en valencià.

Tanmateix, **SUGGERIM** a la **Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació** que promoga les actuacions necessàries perquè el personal docent tinga els coneixements suficients per impartir la docència en valencià en tots els nivells educatius.

Li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta o no la recomanació que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement, li fem saber, igualment, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, la inserirem en la pàgina web de la institució.

Atentament,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'José Cholbi Diego', written in a cursive style.

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana